

แนวทางวางแผนการใช้ที่ดินภาคเกษตรกรรมเพื่อรับรับ BCG Model

BCG Model เป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ที่ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาสร้างจุดแข็งของประเทศไทยให้เข้มแข็ง ขวยขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน สร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเอง สร้างภูมิคุ้มกัน ฟื้นตัวเร็ว

BCG Model ประกอบด้วย 3 เศรษฐกิจหลัก คือ B Bio Economy ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ ที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า เชื่อมโยงกับ C Circular Economy ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ที่คำนึงถึงการนำวัสดุต่างๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด G Green Economy ระบบเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งมุ่งแก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อลดผลกระทบต่อโลกอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ในแนวทางการพัฒนาประเทศไทยในทุกๆ ด้าน BCG Model ได้ถูกนำมาใช้เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศไทยอีกด้วย

สำหรับแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model นั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดเป้าหมายให้มีการปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมพัฒนาภูมิปัญญา มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่มาตรฐานสูงครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพ โภชนาการ ความปลอดภัย และระบบการผลิตที่ยั่งยืน เพื่อเป้าหมายให้การทำเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูง ด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความเป็นพรีเมียม มีความหลากหลาย และกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิตเกษตร ซึ่งในการผลิตสินค้าการเกษตรต้องกล่าวถึงมีการผลิตในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมและมีเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ ดังนั้น การวางแผนการผลิตในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมและถูกต้อง จะเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการผลิตเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การวางแผนการใช้ที่ดินภาคการเกษตรเพื่อรับรับ BCG Model นั้น ควรกำหนดพื้นที่ที่มีความเฉพาะเจาะจง เพื่อขับเคลื่อนการเกษตรสู่ BCG Model เชิงพื้นที่ โดยการแบ่งพื้นที่ทำการเกษตรเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1) พื้นที่เกษตรกรรมที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ไม่ซับซ้อนและนวัตกรรมการจัดการที่จะนำไปสู่การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสร้างความหลากหลายให้แก่ผลิตภัณฑ์ โดยเน้นพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศไทย เช่น พืชอาหารและพืชพลังงาน หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นเกษตรสมัยใหม่ (Precision Agriculture) เช่น การทำเกษตรแบบแม่นยำ เป็นต้น

2) พื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้ามูลค่าสูง เป็นการผลิตสินค้าพรีเมียมที่ผลิตน้อยแต่สร้างรายได้มาก รวมถึงการแปรรูปสินค้าที่มีมูลค่าสูงด้วย หรือเรียกได้ว่าเป็นเกษตรมีมูลค่าสูง (High Value Agriculture) โดยพิจารณาจากศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติและลักษณะดิน ความเหมาะสมของพื้นที่ดิน แหล่งและเทคโนโลยี นวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรต่างๆ ในพื้นที่นั้นๆ เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ พืชที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพืชสิ่งปลูกภูมิศาสตร์ (พืช GI) การปลูกพืชชนิดต่างๆ เพื่อการแปรรูป สำหรับใช้ในด้านการแพทย์ เช่น พืชสมุนไพร เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการวางแผนการใช้ที่ดินภาคการเกษตร เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงนั้น ต้องอยู่ภายใต้ตัวดำเนินการผลิต ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่กับอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรดังกล่าวสำหรับการเกษตรได้อย่างยั่งยืนต่อไป